

ХАЛҚЛИК СЎЗВИ

1991 йил 1 январдан
чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

14 ЯНВАРЬ, ЖУМА. № 10 (758).
Сотувда эркин нархда. 1994 йил.

БУГУН - ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ ШАХСНҲ ТАРКИБИГА

Азиз дўстлар!
Мустақил Ўзбекистон халқи Ватан ҳимоячилари кунини катта шоду хуррамлик билан байрам қилмоқда.
Ўзбекистон Қуроли Кучларининг жасур ва саботли аскар ҳамда офицерлари мамлакатимиз истиқлолига, халқимизнинг тинч ҳаёти ва меҳнатига ишончли посбон бўлиб турибдилар.
Мамлакатимиз ҳарбийларининг маҳорати ва тажрибасининг тарихи узун. Бугунги байрам буюк саркарда Амир Темурнинг, Ватан озодлиги учун, фашизмга қарши курашларда жон берган ота-боболаримизнинг муқаддас руҳларига содиқ, замонавий ҳарбий илм ва техникани қўл билан ўрганаётган мард ва паҳлавон ўғлонларининг байраминдир. Бугунги байрам элу юртга зарбасиз йиғиларини тарбиялаб бераётган муҳтарам оналаримизнинг, фарзандлари камоли ва ҳарбий шухратидан ҳақланиб юрган ота-боболаримизнинг, тенги тоилмас ўзал дидида яшаётган барча миллатлар ва элатларнинг ҳам байрамидир. Ватанин севмоқ — иймандандир, Ва-

тан муҳаббати барчамиз учун бирдай муқаддас, бирдай ардоқли. Ватанин кўз қорачиқдай асраб-авайлаш биз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Юртимиз иқболи ва тинчлигини дилларига жо этган ҳарбийларимиз борки, бизнинг кўнглимиз тинч, осмонимиз мусаффо. Улар аждодларимиз ўғитларига, уруш ва меҳнат фахрийлари тажрибасига, ваҳматнаш халқимизнинг ақл-идрокига таянган ҳолда хизмат бурчларини ўтамоқдалар.
Бугун мен эўр мамурийят ва фахр билан Ўзбекистон Қуроли Кучларининг кўп миллатли шахснҲ таркибини, забардаст ва фидойи аскар ҳамда офицерларимизни, бугун Ўзбекистон халқини Ватан ҳимоячилари кун билан самийини муобрақабд этаман. Ватан ҳимоясига бел болаган барча юртдошларимизга саломатлик, узоқ умр, мустаҳкам ирода, нуч-қувват ва шижоат тилайман.
Байрамнингиз кутлуг бўлсин, азиз дўстлар!
Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ КАРИМОВ.

ШОДИЕНА ШАРАФИГА

Мамлакатимизда мустақилликнинг яна бир нишончаси ўлароқ 14 январь Ватан ҳимоячилари кунини эътиб белгилади. Халқимиз юрт ибодли ва осойишталигини дил-ига жо қилган ҳарбийларини илк бор шу кутлуг байрам билан муобрақабд қилмоқда.
13 январь кунини Марказий офицерлар уйда ана шу санага бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Уни Тош-

кент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков очди.
Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримовнинг республика Қуроли Кучлари шахснҲ таркибини Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов ўқиб эшиттирди.
Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири генерал-лейтенант Р. Аҳмедов Қуроли Кучларимиз мамлакат

Мустақил республика посбонлари

Ўзбекистон Республикаси Қонунга мувофиқ бундан бун 14 январь Ватан ҳимоячилари кунини сифатида нишонлади.
Байрам арафасида Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги мухбири республика мудофаа вазири, генерал-лейтенант Р. Аҳмедов билан учрашиб, саволларига жавоб беришни суради.

— Рустам Урмонович, Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари узларинг профессионал байрамин — Ватан ҳимоячилари кунини биринчи бор нишонлайди. Бу байрамнинг хусусиятлари нималардан иборат?
— Энг, аввало, Ватан ҳимоячилари кунини белгилаш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул

қилинганни Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучларининг мамлакат мустақиллигини, халқимизнинг мамлакат мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлидаги тинч ва бунёдкорлик меҳнатини ҳимоя қилишда муҳим ўрин тутганини эътироф этиш эканини таъкидлашим лозим.
— Шу билан бирга, бу байрам алоҳида мазмунга эга. Халқимизнинг асрий орузуси ушалиб, аждодларимиз иштирган ва курашган озодликка эришдик. Қадим-қадимдан бери ёш йиғитдан тортиб оқсоқолларгача — ҳар бир эркак ўзини юрт ҳимоячиси деб ҳисоблаган. Бу байрам ватанимиз тарихининг барча босқичларида юрт учун курашган, бу курашда жонини фидо қилган ватан ҳимоячиларининг номлари билан ҳам мунававра бўлади.
— Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари —

ВИЛОЯТ КЕНГАШИ СЕССИЯЛАРИ

Халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашининг сессияси бўлди. Унда ўтган йил якуллари ҳамда Президент Ислоҳ Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида ва Олий Кенгаш ўн тўртинчи сессиясида ўзлашган натижалари баён этилган хулосалар асосида вилоятда иқтисодий ислохотини

жадаллаштириш масалалари муҳомада этилди. Вилоят ҳокими Т. Хидиров шу ҳақда маъруза қилди.
Сессияда, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг Табиғий муҳофаза қилиш тўғрисида Қонуни қандай бажарилаётгани тўғрисидаги ахборот тинганди.

Жинз ҳақда халқ депутатлари вилоят кенгашининг сессияси бўлди. Унда ўтган йил якуллари ҳамда Президент Ислоҳ Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида ва Олий Кенгаш ўн тўртинчи сессиясида сўзла-

ган натижалари баён этилган хулосалар асосида иқтисодий ислохотини янада кенг-роқ амалга ошириш масалалари муҳомада этилди. Вилоят ҳокими А. Тошқенов шу ҳақда маъруза қилди.

ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Бухоро вилоят фаолларининг йиғилиши бўлди. Унда ўтган йил якуллари ҳамда Президент Ислоҳ Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида ва Олий Кенгаш

ўн тўртинчи сессиясида сўзлаган натижалари уртага қўйилган вазифалар асосида халқ ҳужалигида иқтисодий ислохотини янада

АНЖУМАН ЎЗ ИШНИ ЯКУНЛАДИ

13 январь кунини Тошкентда ижтимоий соҳа муаммоларига бағишланган халқаро анжуман ўз ишнини якунлади. Унда тибобет, халқ таълими, ижтимоий ҳимоя, аҳолини иш билан таъминлаш ва атроф-муҳит муҳофазаси билан боғлиқ кўпгина масалалар муҳомада қилинди.

Кенгаш иштирокчилари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси кўмағида тез-тез учрашиб, мавжуд муаммоларни биргаликда ҳал қилишга келишиб олдилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Муҳаммад-жон Қорабоев, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги доимий вакили Холид Малик иштирок этди.

(ЎзА).

ТАЖРИБА АЛМАШИЛДИ

Наманган вилояти вақиллари Хоразмга келди. Улар Хева гилам комбинатининг иши билан танишиб, корхона иқинчи босқичи қурилишини кўздан кеңирдилар, шунингдек, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарувчи корхоналарда бўлдилар. Меҳмонлар Хоразсп, Богот, Урганч туманларида қичқик корхоналар ташкил этиш қандай амалга оширилаётгани билан танишдилар, бу борадаги тажрибалари ҳақида сўзлаб бердилар.

«ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР МАРКАЗИ»

Жомбойнинг Деҳқонobod қўрғонида жойлашган янги давлатнинг муассасасига «Оналар ва болалар маркази» номи берилди.

Марказ қошида тузилган хайрия жамғармасида корхона, ташкилот, ҳужаликлар ҳамда алоҳида шахслардан тўплаган маблағ кам таъминланган оналарга сарфланади.

(ЎзА мухбири).

Чортоқ туманидаги «Чортоқ» жамоа ҳужалиги узумчилик-мевачиликка иқтисодлаштирилган эди. Натига ёмон бўлмади. Утган йили миришкорлар 242 гектар тоқордан 1730 тонна узум, 250 тоннадан эиэд мева етиштириб эл дастурхонига тор-

ОЛЛОБЕРГАННИНГ ЖАДВАЛИ

Халқ таълими вазирилик «Кимёвий моддалар орасида генетик боғлиқлик жадвали»ни чоп этиб, мактабларга олиб ювуртлари, хийми фанини чуқур ўрганишга муважжалланган лицейларда кўргазмали восита сифатида ўрганишга тавсия қилди. Қўлланма муаллифи Қўшқубатнинг кимё фани ўқитув-

чиси Оллоберган Каримовдир.

МУШТАРАК МАНФААТЛАР

Сирдарё вилояти «Сардоба» давлат ҳужалигидаги Жайноқовлар хусусий фермаси ўтган йили 50 тоннадан эиэд сут, 3 тоннадан ортиқ гўшт тоштирди. Бу шартномада кўрсатилганидан анча кўтирди.

Жайноқовлар дастлаб ҳужалигидан 30 бош қорамол сотиб олган эди. Ҳозир улар юз бошга яқин қорамол, 50

(ЎзА мухбири).

ЖАМҒАРМА ТАЪСИС АНЖУМАНИ

Бухорода халқаро «Соғлом авлод учун» жамғармасининг вилоят бўлими таъ-

сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиди, маҳаллий бюджетга 3 миллиард сўм маблағ ўтказилди, энг муҳими 20 минг киши иш билан таъминланди.

Вилоят тадбиркорлари фаоллари йиғилишида ана шу рақамлар келтирилди. Сўзга чиққанлар бу борадаги фаолиятини Президентимиз Ислоҳ Каримовнинг Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида сўзлаган нутқида баён этилган фикрлар асосида таҳлил

Вилоят ҳокими М. Исломов йиғилишида нутқ сўзлади.

МУЛК ЭГАСИНИ ТОПОМҚДА

Шеробод қулдочилик заводи ҳиссадорлик жамиятига уюшгач, иш юришиб кетди. Корхонада 30 турга яқин маҳсулот тайёрлаш йўлга қўйилди. Бу ерда ясалган лаган, гулдон ва бошқа идиш-товуқлар пештахтада кўп турмайди. Қисқа вақтда нарийб 25 миллион сўмлик маҳсулот сотилди.

Ч. ТУХТАЕВ, ЎзА мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН: ИСТИҚЛОЛ ОДИМЛАРИ

«Халқ сузи» ва ЎзА мухбирлари хабар қиладилар

ЗАВОДНИНГ РИВОЖИ — ИШЧИНИНГ БОИГИНИ
ХУЖАБОД пахта тозалаш заводи ишчи-хизматчилари ва уларнинг оила аъзолари бундан бун шундоққина корхона ёнида қурилган соғломлаштириш марказида даволанадилар.

ЗАВОДА ишлар тобора ривож топиб, даромад ортган сари ишчи-хизматчиларининг турмуш шартнолари ҳам яхшиланган бормоқда. Янги соғломлаштириш марказида бир қатор даволаниш, дам олиш, оналар ва болалар хоналари бор. Беморларга хориздан келтирилган аппарат ташхис қўлиди. Агрофодаги қишлоқларнинг аҳолиси ҳам малакали хизматдан баҳраманд бўладилар. Чунки шифо маркази 750 кишига хизмат кўрсата олади.

ЛИВОСЛАРИМИЗ
ЎЗИМИЗГА ЯРАШИҚЛИ

ҚАРШИ шаҳрининг «Қарлуқ Богот» маҳалласида очилган зардушлик цехида завок билан меҳнат қилаётган бу қиз-жувоқлар илгари ҳеч қерда ишласасди, аксарияти уй бекаси эдилар. Маҳалла оқсоқоли Салим Сафаров ташаббус билан очилган янги цех улар учун айни мудоаб бўлди. Ҳозир бу ерда уттиздан эиэд чевар миқозларнинг эҳтиёжларига қараб келин-кувлар учун тўй либослари, зардушпи, нимча, пояфзал тика-пти.

«ХАТТИ БОБУРИ»
АЛИФБОСИДА
ЖИЗЗАХ давлат педагогика институтини ўқитувчиси Насруллоҳ Ра-сулода Маҳалладаги ноидир кўбемалар кутубхонасида «Хатти Бобури» алифбосида ёзилган Қуръонини қарини қилди.

ТАРИХИЙ манбадан маълумки, бобокалонимиз «Хатти Бобури» дея номланган янги алифбо иштиро қилган. Тадиқотчи олим кутубхонада Қуръонини қарининг ҳалифа Хазрат Али, имом Ҳасан, имом Хусайн кўчирган муқаддас нусхалари, оқу терисига ёзилган оятлар билан ҳам танишди.

«ОМАД»НИНГ ОМАДИ ЮРИШИБ КЕТДИ
МАРҲАМАТ туманидаги йиғирув-тўқув фабрикасининг кўрпа-боша пахта тайёрлаб чиқарадиган янги цехи аҳолининг оғирини енгил қилди.

КОРХОНАНИНГ янги цехи ҳар ойда 6 тоннага етказиб маҳсулот тайёрламоқда. «Омад» фирма дўнони эса ҳар кунини харидорлар билан гавкум. Қўрпабош пахтани қўшни туманларнинг аҳолиси ҳам мамун бўлиб харид қилишапти.

ҚОРАҚУРТНИНГ
ЎТОНА ВАТАНИ...
ЗАҲАРЛИ қоракурт сақлиниб қолганини ёки бутунлай йўқолиб кетганини, деган масала жумҳуриятимизда мутахассисларнинг кўп вақтдан бери қизқитириб келарди. Узоқ қидирувлардан сунг маълум бўлдики, ҳозир Зарафшон туманида бу заҳарли қоракурт сақлиниб қолган жойдаги агона жой экан. Шунинг ҳисобга олиб, Ўзбекистон ФА Зоология институти тизмарида қўрпани суғий йўла билан қўйиштириш йўли белгилашмоқда.

СУРАТДА: лаборатория мудири, биология факультети номзоиди Норкузи Эргашев иш устари.

ҲИММАТИ УЧУН БЕШ
ХОНАЛИ УИ
КАРМАНА шаҳрида яшовчи Мунаввар Пардаева Зунинг тўрт фарзанди ёнига қаровчилик қолган 14 болани олиб тарбияламоқда.

ВИЛОЯТ ҳокимлиги бу аълининг оликаноблигини муносиб тақдирлади. Пигирма кишилик аҳил онлага Навоий шаҳрининг Гулистон кўрғонидан икки қаватли, беш хонали кўттеж ажратиб берилади. Янги уй шинам ва ҳамма қулайликларга эга.

ВИЛОЯТ ҳокимлиги бу аълининг оликаноблигини муносиб тақдирлади. Пигирма кишилик аҳил онлага Навоий шаҳрининг Гулистон кўрғонидан икки қаватли, беш хонали кўттеж ажратиб берилади. Янги уй шинам ва ҳамма қулайликларга эга.

Ч. ТУХТАЕВ, ЎзА мухбири.

Самолётнинг жуда баалайда. Булутларни кесиб борарди. Пастда тоғ, тоғ, фақат тоғ. Унда на бир тиккайлар дарахт, на бир бўйра эни сайҳонлик.

Делегация аъзоларидан бири, ҳозир Афғонистон устидан ўтмиш, деб қолди. Вирдан ҳамма жим бўлди. Бу уруш бўлаётган, ўқлар чақнаб, замбараклар ўт пурқаб турган юрт устидан ўтиш қўрқинчи эмасди.

Шу тоғлар орасида биримизнинг умкамиз, биримизнинг инжанимиз, биримизнинг кўёмишга ўққа утган. Ўз оёғи билан остана хатлаб чиқиб кетиб, темир тобуда уйга қайтган. Уларнинг руҳи шу тоғлар орасида айланган юрибди. Норасида жигарларимиз хотираси бир дам кўнглимизга ғам ташлаб ўтган эди.

Самолёт то Покистон устидан ўтувчи ҳам ҳеч кимдан сано чикмади. Икки соат қирқ минутада икки давлат устидан хатлаб, афсоналар, ривоятлар, гаройиботлар юрти буюк Ҳиндистон сарҳадига ўтди.

Самолёт пастлаша бошлади. Ҳосили йиғиб олишга далалар, қиш чилласи бўлишига қарамай яшил бўлиб турган боғлар, паст-баланд иморатлар кўрина бошлади.

Нихоят, тушларимга неча бор кирган, ҳаёлимда минг хил ранга товланган, Рерих суратларидан, Тағор китобларидан, Раж Капур кинофильмларидан, Лага Мангишкар қўшиқларидангина биладиган Ҳиндистон тупроғига оёғим тегади.

Дехли тепасида чарақлаган офтоб маҳабатли саройлар гариб кулобларни баробар ёритиб турибди. Дарахтлар қип-қизил гуллarga бурканган. Қор нима, қиров нима билмаган, абайий кўклар юртининг юз минглаб фуқаролари бутун кундалик юмушларини ташлаб, буюк Бобур юртидан келатган меҳмон-

лар. Агар улар йўлни кесиб ўтаётган бўлсалар юзлаб маданиялар тўхтаб, йўл бушагини қутқаришар. Йўл четларида қолиб кетган чинди бочаларга, деворларга, ҳатто бир дам тўхтаган бензовозларга ҳам таппи, тезаклар чаплаб ташланган. Валанд, ҳашаматли бинолар қаторида кўпдан таъмирланмаганидан томлари ўпирилиб тушган, эшик-деразалари ўтин қилиб ёқилган тўрт-беш қаватли иморатларни уйсизлар эгаллаган. Ундан сочлари тўзғиб кетган аёллар, саксувуддек озин ярим аялангоч эриқлар, қаровсиз болалар кўринади. Кўчалардаги дарахтларга совуносиз ювилган либослар ёйиб ташланган. Дарахтзор ораларида тўртта шохни тиккайтириб, устига олақуроқ татталар ёйиб «уй» шаклига келтирилган чодирлар олдига гала-гала болалар бир-бирларини қувлашиб юришпти. Энди йўлга кирган болалар баъзан машиналар карвони ўтаётган йўللarda пайдо бўлиб қолади. Бу болалар билан ҳеч кимнинг иши йўқ. Улар ўз ҳолларича ризқларини териб-юришпти. Қадрон она. Ўзбекистонининг кўз олдими келтирман. Ҳозир мактабларда таътил. Болаларини автобусларда цирка, кўғирчоқ театрга, ҳайвонот боғига олиб боришпти. Боғча ола болаларини бир-бирга этганин ушлатиб қўйиб хибонларга олиб чиққан.

Президентимизнинг махсус фармони билан «Соғлом авлод учун» ордени таъсис қилинган. Фарзанд ҳали дунёга келмай турибқоқ даялат ҳимосига олинадиган Фарзанд кутаётган оналар кеч-кўнунда медицина кузатувида. Янги йил арасида Президентимиз Исом Каримовнинг Тошкентдаги барча етимхоналарида тарбияланган болаларга арча байрами қилиб берганин, уларга янги йил совғалари улашгани, ҳар бир етимхонага биттадан рангли телевизор, биттадан магнитофон инъом қилганида болаларнинг қувончлари кўнмига кўришиб кетди.

Ташрифимизнинг охириги кунги Президент саройида протоколлар ҳамда шартномаларни имзолаш маросими бўлди. Юрбошимиз табии равшан бор кайфиятда маросимлар хонасида чиқиб келди. Шу заҳотиёқ чет эл ва ҳинд журналистлари учун матбуот конференцияси бўлишини эълон қилишди. Биз бир гуруҳ ташриф иштирокчилари Бош вазирнинг қароргоҳи бўлиши Ҳайдаробод саройига йўл олдик.

Бу ерда Дехлиндан атоқли кишилар, фан-маданият арбоблари, Парламент аъзолари тўпланиб туришарди. Ҳозиргина Президент саройида протоколларни имзолаш маросимида қатнашган Бош вазир Нарасимха Рао жаноблари азиз меҳмон Президент Каримовни шахсан кутиб олиш учун саройга етиб келди. У ёши етмишлардан ошган, ўрта бўй, ниҳоятда хушмуоала, ёқимтоқ киши эди.

Матбуот конференциясининг тугашига ҳали ачагинга вақт бор. Бош вазир кенг ва ёруғ ҳашаматли фойеда меҳмонлар билан ҳазил-мутоба қилиб, айлаиб юрибди. Ўзбекистонлик меҳмонлар орасида, ёши улугу мен эдим. Билмадим, кеңсалгим учунми, сочимнинг оёқларим учунми, Нарасимха Рао

менга тез-тез қараб қўйди. У аста юриб олдимига келди. Қўл бериб кўришаркан, нимадир деди. Ёшимдаги котиб, «Рассом бўлсангиз керак», деб сўрагани, дед таржима қилди.

— Ўзувчиман, — деб жавоб бердим.

— Шеърлар ёзсанми? — деб сўради у.

— Романлар, драмалар, ҳикоялар ёзаман, — дедим.

— Ҳинд тилига бирор асарингиз таржима бўлганими?

— Фақат бир неча ҳикояларим Ҳиндистон матбуотида эълон қилинган, — дедим.

У, «Ҳа», деб менга аллақандай меҳр билан тикилди. У мени ё бирон одамга ўхшатяпти, ё қаерда кўрган эканман, деб ўйлашпти. Шу топда бир фоточи бўлса-ю суратлар олса, яхши бўларди, деб дилдан ўтказдим. Афсуски, ҳамма фоточи-ю кино ва телеоператорлар матбуот конференциясида банд эдилар.

Шу кунги хотирада қоладиган яна бир аjoyиб учрашув бўлди. Мезбонлар орасида ўзбек ва жаҳон кинотамошобиларини ўзига асир қилган Ҳиндистон гўзали Вижан Тимала ҳам бор эди. У гўзалликнинг чинакам тисмони эди. Биз меҳмонларига эмас, ҳатто мезбонлар ҳам ажиб бир маҳабат билан ундан қўз узишолмасдик. Вижан Тимала фойе бўйлаб оҳишта

муваффақиятларини юзлабганидан хурсанд эдилар. Бош вазир Рао Президентимизга мезбонларни бирма-бир таништириб чиққанидан кейин Исом Абдуғаниевич унга ўзбекистонлик меҳмонларни таништириш бошладди. Навбат қирғоржиссимиз Латиф Файзиёва келганда, уни ҳинд киночилари ҳамкорлигида тўртта бандий фильм яратганини айтиди. Рао унга миннатдорчилик билдирди. Навбат бобуршўноқ тарихчи олимимиз Сабохат Азимжоновга келди.

— Бу олимимиз бутун умрини Бобур ижоди, бобурийлар тарихини яратишга бағишлади. Олимимизнинг шу соҳадаги илмий излашилари Навоҳархалд Неру мукофоти билан тақдирланди.

Рао мамнун бўлибди, Сабохат олимимизнинг қўлларини чин дилдан қисди.

Навбат Ўзбекистон халқ ёзувчиси Муҳаммад Алига келди.

Исом Абдуғаниевич унинг ижоди тўғрисида қисқача гапирганидан кейин, бу ёзувчи машҳур ҳинд эпоси «Рамаяна»ни ўзбек тилига таржима қилганини айтиди. Рао Муҳаммад Алига муваффақиятлар тилади.

Навбат каминга келди.

— Ўзбекистон халқ ёзувчиси... Исом Абдуғаниевич гапини тугатмасдан Рао, биламан, жуда яхши биламан, деб юборди.

Ҳамма ҳайрон. Делегациямиз, аъзолари орасида «Салкам бир миллард аҳолиси бор буюк давлатнинг бош вазирини Саид Аҳмадни таниркан», деган шивир-шивир бошладди.

Мен эса, «шунақа», «биз шунақа ёзувчимиз» дегандек жилмайиб турардим.

Меҳмон ва мезбонларни бир-бирларига таништирув маросими тугаганидан кейин Рао жаноблари ҳаммаи дастурхон тугалган кенг, ёруғ залга таклиф қилди. Ташриф қозғомига қардим. Унга «Сизнинг жойингиз биринчи курси» деб эълан эди. Ёнимда турган академик Пулат Ҳайбуллаева, «Бош вазир ошнам-да, жойингиз тўри менга беришти», деб мактанга кўйдим. Йўш, шу ерда ҳам омадмиз келмади. Биринчи жойга пойпадан бошланар экан. Киночилар ҳам, фоточилар ҳам менга қайрилиб қарашмади.

Ҳиндистон Парламенти аъзолари билан ўтган учрашувда Президентимизнинг нутқи ниҳоятда маъмули ва таъсирли бўлди. Юрбошимиз бу буюк давлат арбобларига Ўзбекистон ҳақида гўзал, бир дostonни едан ўқиб берётгандек эди. Қўни қўрган, қилин қирғордан вужо арбоблар бу нутқини нафас олмай тинглаётгандек эдилар.

Ҳиндистон Президенти Шанкар Даял Шарма қабулидиган Исом Каримов нутқи аввалгиларига ўхшамасди. Юрбошимиз ўтирганлар оғинга, тасаввурга, тушунасига Ўзбекистон сўвратини туширатгандек эди. Қисқа, мантқан асосланган, қандайдир кўзга кўринмас янги бир оҳанга эга бу мувоуза юрбошимизнинг мулоқот боғидаги маҳоратини ҳам намойиш қилди.

Афсоналар юртида ўтган уч кунлик ташриф ҳам поёнига етди. Ҳамма мамнун. Тошкентдан учалганимизда намайини ният қилган бўлсан, барча бекаму-куст амалга ошди. Кетатганимизда ўта қийин, фикрини жамлаш учун, бўлажак учрашувларда нималар дейиш, қандай масалаларни ўртага қўйишни бутун фикру ўйини банд қилган Президентимизнинг энди чехраси очик, Хурсанд. Ҳаммамиз билан ҳазиллашгани, ҳаммамизнинг кўнглимизни олгиси келмади...

Самолётимиз Ҳимолой қўққилари тепасида Ўзбекистонимиз томон шитоб билан учиб борар, у кумуш қанотида буюк Ҳиндистон саломини олиб келарди.

ЎЗБЕКИСТОН СУВРАТИ

ҲИНДИСТОН ХОТИРАЛАРИДАН

Саид АХМАД

ларга пешовз чиққан. Деворларда, дарахтларда, симиғочларда «Ўзбекистон» деган ёзув. Худди шундай ёзувини осмон фалакка олиб чиққан бениҳоя катта шар Деҳли устида солланиб турипти.

Бундан беш юз йил муқаддам Бобур Мирзо ҳиндилар кўнглига солган Ўзбек меҳри улар қалбига сиғиб кетганига, уч юз йил давомий бобурийлар ёққан меҳр чиқиб буюк Ҳиндистон устида гувоҳ бўлдик.

Йўллардан машиналар шиддат билан ўтиб турибди. Гўё Деҳлида бирдан бир ҳаракат қилувчи шу автомашиналар. Одамлар-чи, улар жуда сует, шошилмайди. Кўпчилиги эса йўл ёқасида тўда-тўда бўлиб уларнинг офтобга солиб ўтиришди. Қўлга белжуракми, супургимчи ушлаган бирор кишини учратмайсан.

Лекин шаҳарнинг бозорлари гавжум. Кичик-кичик дўконларга мол тиғиллиб кетган. Нима истасангиз топилади. Сотилаётган молларни кўриб ҳинд хунармандларининг маҳоратига офаринлар ўйеиш. Хусусий қорхоналар, хусусий дўкончалар шу қадар кўпчи, қайси биридан мол ҳарид қилишни билмай доғдираб қоласиз. Молия вазирилик, полиция уларни ҳа, деб қийин-қистовга олавермайди. Деҳли, хусусий ишлаб чиқаришни, хусусий савдонни рағбатлантириш учун кенг имкониятлар яратиб берган.

Шуниг учун бўлса керак, ҳинд пулининг қадри кўтарилиб бир доллар ўттиз рупийга тенг келиб қолган. Ишини кўзини биладиган, сурхубакат хиндлар рўзгорини бетулаб, тузуқинга бойлик ҳам тўплай олганлар. Офтобшўвоқда мулраб ўтирган суस्ताшлари эса ҳа-

мом билан «Соғлом авлод учун» ордени таъсис қилинган. Фарзанд ҳали дунёга келмай турибқоқ даялат ҳимосига олинадиган Фарзанд кутаётган оналар кеч-кўнунда медицина кузатувида. Янги йил арасида Президентимиз Исом Каримовнинг Тошкентдаги барча етимхоналарида тарбияланган болаларга арча байрами қилиб берганин, уларга янги йил совғалари улашгани, ҳар бир етимхонага биттадан рангли телевизор, биттадан магнитофон инъом қилганида болаларнинг қувончлари кўнмига кўришиб кетди.

Ташрифимизнинг охириги кунги Президент саройида протоколлар ҳамда шартномаларни имзолаш маросими бўлди. Юрбошимиз табии равшан бор кайфиятда маросимлар хонасида чиқиб келди. Шу заҳотиёқ чет эл ва ҳинд журналистлари учун матбуот конференцияси бўлишини эълон қилишди. Биз бир гуруҳ ташриф иштирокчилари Бош вазирнинг қароргоҳи бўлиши Ҳайдаробод саройига йўл олдик.

Бу ерда Дехлиндан атоқли кишилар, фан-маданият арбоблари, Парламент аъзолари тўпланиб туришарди. Ҳозиргина Президент саройида протоколларни имзолаш маросимида қатнашган Бош вазир Нарасимха Рао жаноблари азиз меҳмон Президент Каримовни шахсан кутиб олиш учун саройга етиб келди. У ёши етмишлардан ошган, ўрта бўй, ниҳоятда хушмуоала, ёқимтоқ киши эди.

Матбуот конференциясининг тугашига ҳали ачагинга вақт бор. Бош вазир кенг ва ёруғ ҳашаматли фойеда меҳмонлар билан ҳазил-мутоба қилиб, айлаиб юрибди. Ўзбекистонлик меҳмонлар орасида, ёши улугу мен эдим. Билмадим, кеңсалгим учунми, сочимнинг оёқларим учунми, Нарасимха Рао

менга тез-тез қараб қўйди. У аста юриб олдимига келди. Қўл бериб кўришаркан, нимадир деди. Ёшимдаги котиб, «Рассом бўлсангиз керак», деб сўрагани, дед таржима қилди.

— Ўзувчиман, — деб жавоб бердим.

— Шеърлар ёзсанми? — деб сўради у.

— Романлар, драмалар, ҳикоялар ёзаман, — дедим.

— Ҳинд тилига бирор асарингиз таржима бўлганими?

— Фақат бир неча ҳикояларим Ҳиндистон матбуотида эълон қилинган, — дедим.

У, «Ҳа», деб менга аллақандай меҳр билан тикилди. У мени ё бирон одамга ўхшатяпти, ё қаерда кўрган эканман, деб ўйлашпти. Шу топда бир фоточи бўлса-ю суратлар олса, яхши бўларди, деб дилдан ўтказдим. Афсуски, ҳамма фоточи-ю кино ва телеоператорлар матбуот конференциясида банд эдилар.

Шу кунги хотирада қоладиган яна бир аjoyиб учрашув бўлди. Мезбонлар орасида ўзбек ва жаҳон кинотамошобиларини ўзига асир қилган Ҳиндистон гўзали Вижан Тимала ҳам бор эди. У гўзалликнинг чинакам тисмони эди. Биз меҳмонларига эмас, ҳатто мезбонлар ҳам ажиб бир маҳабат билан ундан қўз узишолмасдик. Вижан Тимала фойе бўйлаб оҳишта

муваффақиятларини юзлабганидан хурсанд эдилар. Бош вазир Рао Президентимизга мезбонларни бирма-бир таништириб чиққанидан кейин Исом Абдуғаниевич унга ўзбекистонлик меҳмонларни таништириш бошладди. Навбат қирғоржиссимиз Латиф Файзиёва келганда, уни ҳинд киночилари ҳамкорлигида тўртта бандий фильм яратганини айтиди. Рао унга миннатдорчилик билдирди. Навбат бобуршўноқ тарихчи олимимиз Сабохат Азимжоновга келди.

— Бу олимимиз бутун умрини Бобур ижоди, бобурийлар тарихини яратишга бағишлади. Олимимизнинг шу соҳадаги илмий излашилари Навоҳархалд Неру мукофоти билан тақдирланди.

Рао мамнун бўлибди, Сабохат олимимизнинг қўлларини чин дилдан қисди.

Навбат Ўзбекистон халқ ёзувчиси Муҳаммад Алига келди.

Исом Абдуғаниевич унинг ижоди тўғрисида қисқача гапирганидан кейин, бу ёзувчи машҳур ҳинд эпоси «Рамаяна»ни ўзбек тилига таржима қилганини айтиди. Рао Муҳаммад Алига муваффақиятлар тилади.

Навбат каминга келди.

— Ўзбекистон халқ ёзувчиси... Исом Абдуғаниевич гапини тугатмасдан Рао, биламан, жуда яхши биламан, деб юборди.

Ҳамма ҳайрон. Делегациямиз, аъзолари орасида «Салкам бир миллард аҳолиси бор буюк давлатнинг бош вазирини Саид Аҳмадни таниркан», деган шивир-шивир бошладди.

Мен эса, «шунақа», «биз шунақа ёзувчимиз» дегандек жилмайиб турардим.

Меҳмон ва мезбонларни бир-бирларига таништирув маросими тугаганидан кейин Рао жаноблари ҳаммаи дастурхон тугалган кенг, ёруғ залга таклиф қилди. Ташриф қозғомига қардим. Унга «Сизнинг жойингиз биринчи курси» деб эълан эди. Ёнимда турган академик Пулат Ҳайбуллаева, «Бош вазир ошнам-да, жойингиз тўри менга беришти», деб мактанга кўйдим. Йўш, шу ерда ҳам омадмиз келмади. Биринчи жойга пойпадан бошланар экан. Киночилар ҳам, фоточилар ҳам менга қайрилиб қарашмади.

Ҳиндистон Парламенти аъзолари билан ўтган учрашувда Президентимизнинг нутқи ниҳоятда маъмули ва таъсирли бўлди. Юрбошимиз бу буюк давлат арбобларига Ўзбекистон ҳақида гўзал, бир дostonни едан ўқиб берётгандек эди. Қўни қўрган, қилин қирғордан вужо арбоблар бу нутқини нафас олмай тинглаётгандек эдилар.

Ҳиндистон Президенти Шанкар Даял Шарма қабулидиган Исом Каримов нутқи аввалгиларига ўхшамасди. Юрбошимиз ўтирганлар оғинга, тасаввурга, тушунасига Ўзбекистон сўвратини туширатгандек эди. Қисқа, мантқан асосланган, қандайдир кўзга кўринмас янги бир оҳанга эга бу мувоуза юрбошимизнинг мулоқот боғидаги маҳоратини ҳам намойиш қилди.

Афсоналар юртида ўтган уч кунлик ташриф ҳам поёнига етди. Ҳамма мамнун. Тошкентдан учалганимизда намайини ният қилган бўлсан, барча бекаму-куст амалга ошди. Кетатганимизда ўта қийин, фикрини жамлаш учун, бўлажак учрашувларда нималар дейиш, қандай масалаларни ўртага қўйишни бутун фикру ўйини банд қилган Президентимизнинг энди чехраси очик, Хурсанд. Ҳаммамиз билан ҳазиллашгани, ҳаммамизнинг кўнглимизни олгиси келмади...

Самолётимиз Ҳимолой қўққилари тепасида Ўзбекистонимиз томон шитоб билан учиб борар, у кумуш қанотида буюк Ҳиндистон саломини олиб келарди.

ларга пешовз чиққан. Деворларда, дарахтларда, симиғочларда «Ўзбекистон» деган ёзув. Худди шундай ёзувини осмон фалакка олиб чиққан бениҳоя катта шар Деҳли устида солланиб турипти.

Бундан беш юз йил муқаддам Бобур Мирзо ҳиндилар кўнглига солган Ўзбек меҳри улар қалбига сиғиб кетганига, уч юз йил давомий бобурийлар ёққан меҳр чиқиб буюк Ҳиндистон устида гувоҳ бўлдик.

Йўллардан машиналар шиддат билан ўтиб турибди. Гўё Деҳлида бирдан бир ҳаракат қилувчи шу автомашиналар. Одамлар-чи, улар жуда сует, шошилмайди. Кўпчилиги эса йўл ёқасида тўда-тўда бўлиб уларнинг офтобга солиб ўтиришди. Қўлга белжуракми, супургимчи ушлаган бирор кишини учратмайсан.

Лекин шаҳарнинг бозорлари гавжум. Кичик-кичик дўконларга мол тиғиллиб кетган. Нима истасангиз топилади. Сотилаётган молларни кўриб ҳинд хунармандларининг маҳоратига офаринлар ўйеиш. Хусусий қорхоналар, хусусий дўкончалар шу қадар кўпчи, қайси биридан мол ҳарид қилишни билмай доғдираб қоласиз. Молия вазирилик, полиция уларни ҳа, деб қийин-қистовга олавермайди. Деҳли, хусусий ишлаб чиқаришни, хусусий савдонни рағбатлантириш учун кенг имкониятлар яратиб берган.

Шуниг учун бўлса керак, ҳинд пулининг қадри кўтарилиб бир доллар ўттиз рупийга тенг келиб қолган. Ишини кўзини биладиган, сурхубакат хиндлар рўзгорини бетулаб, тузуқинга бойлик ҳам тўплай олганлар. Офтобшўвоқда мулраб ўтирган суस्ताшлари эса ҳа-

Куч-қудратли, замонавий қуроолларга эга бўлган, юксак интизомли армия халқнинг гурури ва ифтихоридир. Армия бошқалари таҳдид солиш, дуқ уриш, зуравонлик сиёсатини юргизиш учун эмас, балки мамлакат сарҳадларини нишонлик тарзда ҳимоят этиш, Ватан куч-қудратини, халқ турмуш фаровонлигини ошириш учун ҳам сув билан ҳаводек зарурлигини бугунги кунда рўй-роқ кўриб, биллиб туришимиз. Зотан, армиясиз ҳалқ бўлмайди, халқсиз армия бўлмайди, деб жуда ўринли айтилган.

Ўзбекистонимизнинг навқирон армияси сафига ҳар йили чакриқларда юзлаб фаргонлик йигитлар қўшилишарди. Шунини нишон билан айтиш мумкинки, Қуролли Кучлар билан халқ ўртасидаги аниқнавий алоқа инчиға шакл ва мазмунда ривож топиб, барқарорлашиб борапти. Шу тўғрисида йил аввал бўлганидек, йигитларнинг армия сафидан ўзбошимчилик билан гуруҳ-гуруҳ бўлиб қочиб кетишларини барҳам топди. Ёки ҳозирги кундан бирон-бир шаҳар ёни туманда фалончи ҳарбий хизматдан бош тортди, деган ноҳуш хабарни эшитмайсан.

Вилоятимизнинг барча шаҳар ва туманлари меҳнаткашлари делегациялари Тошкент горизонини ва бошқа ҳарбий қисмларда бўлиш, солдатларнинг ҳаёти, кундалик фаолиятлари билан танишилди. Тўда билан айта оламизки, бу учрашувлардан ота-оналарнинг кўнгли тўлиб, хотиржам бўлиб қайтди. РИШтон туманидаги бадийи сопол буюмлар заводи Тошкент шаҳридаги ҳарбий қисм билан яқиндан алоқа ўрнатиб, ҳарбий куч ривчилар учун 1000 донадан зиёд идиш-товоқ ҳадя этишди. Ота-оналар, меҳнат жамоалари тортиқ қилаётган телевизор, китоблар, спорт ва музика асбоблари ҳарбий қисмларнинг клуб, спорт майдончаларини бо-йитмоқда. Улар орқали жангчи йигитлар ҳар дақиқада ўзларини ота-она бағрида, она юрт заминидан манглиларини ҳис элади-

вазифа — иқтисодийни ислоҳ қилиш, жамиятимизнинг янги босқичга ўтиши шароитида, мамлакат имкониятларини ҳисобга олган ҳолда мураккаб масалаларни ҳал этишдан иборат.

— Ҳар қандай мураккаб давлат тузилмаси сингари Қуролли Кучларнинг ҳам ўзига хос муаммолари бор-дими?

— Соғлом фикрловчи ҳар қандай одам бизнинг муаммоларимизни пайкаб қўлади, албатта. Муаммоларимизнинг бир қисми бугунги кунда бутун халқимиз ҳал қилаётган масалалар билан боғлиқ бўлса, бошқа бир қисми бевосита республика Қуролли Кучлари фаолиятига оиддир.

Халқимиз армиясиз олдига энг юксак талаблар қўйишга ҳақли. Шу билан

жовулардан ҳимоя қила олиш даражасига кўтаришнинг тақоза қилади. Бир қатор МДХ мамлакатларидаги, хусусан, қўшнимиз Тожикистон Республикасидаги воқеалар шунини кўрсатмоқда.

— Урток генерал-лейтенант республикасини Қуролли Кучларнинг бугунги кунини ҳақида ҳам гапириб берсангиз?

— Ҳарбий хизматчилар жанговар ва сиёсий тайёргарлик янги тақвиль тўзимларини барпо этиш борасидаги кундалик таълим-сиёсат меҳнат билан банд. Қуролли Кучларини бошқариш тақомиллаштирилмоқда. Қуролли Кучларини қайта қуриш билан мос равишда ҳарбий таълим тизими ҳам тақомиллаштирилмоқда.

Бутунини кундаги асосий

бирга, ҳар бир фуқаро армия ватан тақдирини ҳақф остида қолганда оёққа турини лозим бўлган натта кўчнинг бир қисминга эканини ҳис қилиши керак.

Ўзбекистон Президенти Исом Абдуғаниевич Каримов республика Қуролли Кучлари раҳбарлари билан учрашувда мамлакат раҳбарияти ҳарбий қурилиш жараёнида юзага келатган барча муаммоларини яхши билди. Қуролли Кучларимиз халқимизнинг тинч ҳаётига қайлиб бўлиш учун ҳукумат барча ишларини амалга оширадиган, деган эди.

Умумхалқ кўмаги билан бугунги кунда олдимида турган барча муаммоларини ҳал этишимизга ишончим комил.

— Рустан Урнович, республика Қуролли Кучлари аскарлари ўзларининг профессионал байрамини қандай ютуқлар билан кутиб оlishмоқда?

Хозирги пайтда Ўзбекистон Қуролли Кучларининг генераллари, офицер-

лари, прапорщиклари, муди-дотсиз хизмат қилаётганлар, сержант ва аскарлар меҳнати икбий натижа бераётганини мамнуният билан қай этиш лозим. Барча қисм ва бўлимларда доимий ҳарбий ҳозиржавоблик ҳукмрон, ўқув-тарбия ишларининг, янги ҳарбий вазиёти ҳисобга олган ҳолда жанговар ҳаракатларнинг шакл ва усуллари тақомиллаштирилмоқда. Маърумай, кўпчилик ўқув-жанговар вазиёлар сифатли адо этилмоқда. Қуролли Кучларда 1993 йилда ўтказилган тешириув якунлари бунга тасдиқлайди.

Ҳозир Қуролли Кучларда янги ўқув йили бошланди. Армиямиз Ватанимиз — Ўзбекистонни ҳимоя қилиш йўлида барча куч, билым ва тақрибсинини алмаслигига шубҳа йўқ.

Т. БОТИРБЕКОВ сўхбатлашди. (УзА).

АРМИЯ ХАЛҚ БИЛАН БИРГАДИР

Куч-қудратли, замонавий қуроолларга эга бўлган, юксак интизомли армия халқнинг гурури ва ифтихоридир. Армия бошқалари таҳдид солиш, дуқ уриш, зуравонлик сиёсатини юргизиш учун эмас, балки мамлакат сарҳадларини нишонлик тарзда ҳимоят этиш, Ватан куч-қудратини, халқ турмуш фаровонлигини ошириш учун ҳам сув билан ҳаводек зарурлигини бугунги кунда рўй-роқ кўриб, биллиб туришимиз. Зотан, армиясиз ҳалқ бўлмайди, халқсиз армия бўлмайди, деб жуда ўринли айтилган.

Ўзбекистонимизнинг навқирон армияси сафига ҳар йили чакриқларда юзлаб фаргонлик йигитлар қўшилишарди. Шунини нишон билан айтиш мумкинки, Қуролли Кучлар билан халқ ўртасидаги аниқнавий алоқа инчиға шакл ва мазмунда ривож топиб, барқарорлашиб борапти. Шу тўғрисида йил аввал бўлганидек, йигитларнинг армия сафидан ўзбошимчилик билан гуруҳ-гуруҳ бўлиб қочиб кетишларини барҳам топди. Ёки ҳозирги кундан бирон-бир шаҳар ёни туманда фалончи ҳарбий хизматдан бош тортди, деган ноҳуш хабарни эшитмайсан.

Вилоятимизнинг барча шаҳар ва туманлари меҳнаткашлари делегациялари Тошкент горизонини ва бошқа ҳарбий қисмларда бўлиш, солдатларнинг ҳаёти, кундалик фаолиятлари билан танишилди. Тўда билан айта оламизки, бу учрашувлардан ота-оналарнинг кўнгли тўлиб, хотиржам бўлиб қайтди. РИШтон туманидаги бадийи сопол буюмлар заводи Тошкент шаҳридаги ҳарбий қисм билан яқиндан алоқа ўрнатиб, ҳарбий куч ривчилар учун 1000 донадан зиёд идиш-товоқ ҳадя этишди. Ота-оналар, меҳнат жамоалари тортиқ қилаётган телевизор, китоблар, спорт ва музика асбоблари ҳарбий қисмларнинг клуб, спорт майдончаларини бо-йитмоқда. Улар орқали жангчи йигитлар ҳар дақиқада ўзларини ота-она бағрида, она юрт заминидан манглиларини ҳис элади-

Мустақил республика посбонлари

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Шунини айтишим керакки, халқро аҳолида муайян ўзгаришлар юз бергани билан барбор мураккаб вазиёт, уруш ва қуролли зиддиятлар ўқоқлари сақлаиб қоляпти. Демак, яқин келажакда ҳам, оёққа тураётган давлатимиз хавфсизлиги ва яқинлигини сақлашда ҳарбий куч муҳим аҳамият касб этиб қолаверарди.

Давлатимизнинг тинчлик ва осойишталик соҳасидаги ташаббуслари ҳали етарли даражада қўллаб-қувватланмаётгани йўқ. Шунинг учун ҳам минтақаимизда ҳозирча барқарор вазиёт мавжуд дея оламизки. Буларнинг барчаси ҳарбий-сиёсий вазиёта теран баҳо бериб, армиямизнинг салохиятини ватанимизнинг қуролини та-

вазифа — иқтисодийни ислоҳ қилиш, жамиятимизнинг янги босқичга ўтиши шароитида, мамлакат имкониятларини ҳисобга олган ҳолда мураккаб масалаларни ҳал этишдан иборат.

— Ҳар қандай мураккаб давлат тузилмаси сингари Қуролли Кучларнинг ҳам ўзига хос муаммолари бор-дими?

— Соғлом фикрловчи ҳар қандай одам бизнинг муаммоларимизни пайкаб қўлади, албатта. Муаммоларимизнинг бир қисми бугунги кунда бутун халқимиз ҳал қилаётган масалалар билан боғлиқ бўлса, бошқа бир қисми бевосита республика Қуролли Кучлари фаолиятига оиддир.

Халқимиз армиясиз олдига энг юксак талаблар қўйишга ҳақли. Шу билан

бирга, ҳар бир фуқаро

ОЖ

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

Душанба, 17. I

УзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.

18.55 Эълонлар. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.30 «Бунёдкор». «Қарши-қарши»нинг 30 йиллиги.

20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.00 «Ислоҳот ва масъулият». 21.20 Аждодлар мероси. «Амир Темура».

22.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби. УзТВ II 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).

18.00 Янгилıklar (сурдо таржима билан). 18.25 «Гол». 18.55 «Хужжатлар ва тақдирлар».

21.30 «Спорт умк-анди». 21.45 «Майрақ». Москва «Ленком» театрининг фильм-спектакли.

16.35 Болалар учун янгилıklar. 16.50 «Россияда бизнес». 17.20 «Янги чиқиш».

«аводлар мусқаси». 21.50 Спорт кўрсатуви. 22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

Сешанба, 18. I

УзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви. 9.30 «Гаройиб ҳодиса». Бадий фильм.

18.10 «Кўшиқ рақсга уланса». Саодат Туронова ва Гузал Мансурхужаева.

11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилıklar. Кундузги киноэкспресс.

17.50 «Мулкдор алифбоси». 18.00 Янгилıklar (сурдо таржима билан).

24.00 «Телескоп». 00.15 «Дераза ортда тун». 00.50 «Матбуот-экспресс».

13.40 «Дехқонларга таалуқли масала». 14.05 «Телегазета».

18.00—19.55 «Россияда бизнес». 19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара».

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар. 22.25 «Тафсилотлар».

Чоршанба, 19. I

УзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви. 9.30 Республика газеталарининг шарҳи.

18.10 «Ешлик» студияси. «Темакорлик сирлари». 18.30 «Фан уфқлари».

11.10 «Марафон-15». 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилıklar.

18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси.

20.00 «Крепль девори ортда». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 7.30 «730-формула».

18.00—19.20 «Россияда бизнес». 19.20 Хонаки экран. «Санта-Барбара».

21.25 «Юқори палата сиймолари». 21.40 «Мен — йўлбошчим».

Пайшанба, 20. I

УзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви. 9.30 «Чекис ҳақида қисса».

18.10 «Чимёнда бир кун». Телефильм. 18.20 «Менинг маҳаллам».

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Болалар учун. «Табассура».

10.20 «Саёатчилар клуби» (сурдо таржима билан).

16.40 Хизмат кўрсатган «Солнишко» рақс ансамбли ижро этади (Житомир).

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 23.10 «Останкино» концерт студиясида шoir Б. Чинибин билан учрашу.

18.00—19.10 «Россияда бизнес». 19.10 Хонаки экран. «Санта-Барбара».

22.00—22.20 Туркия телевидениеси. Хабарлар. 22.25 «Тафсилотлар».

Жума, 21. I

УзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви. 9.30 «Олишу». Бадий фильм.

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 Мақом куйларидан концерт.

19.55 «Иқтисод, тадбиркорлик, солиқ». М. Қодировнинг муаллифлик кўрсатуви.

11.20 «Америка М. Таратута билан». 11.50 «Матбуот-экспресс».

18.25 «Бир кўриш керак». 18.40 «Инсон ва қонуни».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 7.30 «730-формула».

13.20 «Телегазета». 13.30 «Дехқонларга таалуқли масала».

19.20 Биз севган комедиялар. «Усар қиссаси».

Шанба, 22. I

УзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви. 9.30 Республика газеталарининг шарҳи.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Болалар учун. «Кўнжорча».

19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Кўйла, дуторим».

10.55 «Тонгги почта». 11.25 «Лаззат».

16.25 «Экстро-НУЖ». 16.55 «Ультра-си».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 13.15—16.20 «ЎЗБЕКISTON».

13.15 «Мамлакатлар, воқеалар, одалар».

19.20 Биз севган комедиялар. «Усар қиссаси».

Якшанба, 23. I

УзТВ I

7.00—9.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви. 9.30 «Футбол майдонларида».

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Булбулча» куйлайди.

18.00 «Мультифейерверк». 18.30 «Нурьера».

6.45 Эрталабки бадантарбия машқлари.

15.00 Янгилıklar. 15.20 Мультифильм.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 8.25 «Унутмаганлар ҳақида».

13.25 «Телегазета». 13.35 «Болеро».

16.30 «Бу эмиб дунё». РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 16.30 «Ҳайвонот оламида».

Алишер Навоий номидаги Давлат мукофоти номзодлар

УЛУҒ ТОНҒИ КУЙЛАБ

Мозинга мурожаат этиш, олин тарих саҳифаларининг дуру гуаҳларининг далили ибодатини қилдириб...

панжаларда сиқиб туриш эди, холос. Шукрулло романида воқеалар бир неча «қора йил»лар саргузашти...

Мазкур асар шундай мазмун, саноқча эгани, уни алоҳида олиб чуқур таҳлил қилиш, илмий-маънавий хўссалар чиқариш...

халқ. Романда халқ образини, кўпчилигининг аҳолироҳияти, хатти-ҳаракати бир ҳодиса атрофида бир паллада гоёт хилма-хил ифода этилган...

Узбек халқи ҳаётидаги мураккаб давр — 30—40 йиллардаги ички зиддиятларнинг асл маъносини очиб, қаламга олинган сон-сановиз ҳақрамонларнинг характерларининг мукаммал бадиий таҳрири...

Бирор дардақасиз, ёлғиз қолган чоғинида, ўйлаб-ўйлаб тағига етолмаган, сизни қийнаётган хаёлар ёнмига ушбу асар мададкор бўларкан. Айниқса, ушбу турткини мағиз-мағизга етиб ўқисангиз, жамиятимиз ҳаётининг барча оқ ва қора доғлари ошқора бўлган тарих бор бўйи билан кўз ўнгимизда тасвирланаётган бир даврда бу романини кўз ёшлариз, изтироблариз, чексиз аламлариз ўқиб бўлмайдми.

Асарнинг «Этиқод жавоби» бўлишида «Халқ учун, миллат учун қайтарган энг аъло эълонларни олиб, кўмоқналарда чиритганлар нимлар?» деган аламли саволларга жавоб изланади. Шу билан бирга асар муаллифини Абдулла Қодирий, Чўлпон, Усмоҳ Носир каби халқпарвар инқилобчиларнинг жонийоти деб ёзиб бермагани учун ҳам насосини оғирлаштиришди. Илоҳия сиз қолган шоир фақат тағридан мадад илтижо қилди.

Катагон йилларида ҳўлу қуруқ қаробар ёнди: «со-биқ иттифоқимиз»даги бирон халқ бу йилларда, жафо чекмай қолмади. Ҳша кез-лар чойхонада мавзу фақат урушнинг бориши ҳақида бўларди. Аравақаш чой хўлаб туриб: «Бу дейман, подшоликнинг иши ҳам қиз-зиқ экан-да, ер талашиб уришди-ю, халққа жабр қилди, халқ қирилса кесак-ка, пошло бўладими? Ундан кўра Сталин ва Гитлери майдонга туширсин, иккови деб олишсин, қайси бири енгса, Ҳша пошло бўлсин, ана бу мардинг иши бўлди, ади!» дебди. Чойхонада хўф-фиёлар бор экан, бир зум халқпарвар инқилобчиларнинг жонийоти деб ёзиб бермагани учун ҳам насосини оғирлаштиришди.

Уттиз ёшли, бориғки, қирқ ёшли шўро фуқароси ҳам «халқ душмани» деган иборани тушунамаслиги мумкин эди. Тўшунган тақдирда ҳам «Епирай, шўро фуқароси ҳам халқ душмани бўлиши мумкинми, бутун халққа қарши битта-яримта

Халқдан ҳам доно шоир бориёкан, бу кўҳна дунёда. Халқ аратган ҳўқиматли сўзлар, мақол, матал ва ибораларнинг ҳар бири — бир буюк асар. Ўғлимиздаги бундай ноёб бойликларнинг илгари замонларда «масал» деб атаганлар.

Яқин вақтларга республикамадаги санъат билми ўқитларида асосан Европа мусиқа санъати намуналарини ўргатиш касбий билим дастурини белгиларди.

Ўзбекистонимизнинг миллий қуроли кучларга эга бўлиши мустақил армиямиз ташкил этилган кўннинг байрам қилиниши ҳалқимизнинг бир асрдан зиёд вақт мобайнида кутган орауси эди. Биз кўп қадим ва шавкатли тарихга эга халқимиз. Бу ўттиз бадий адабйетимизда ҳам аяс эттирилган. Хўқимизга ҳавола этилаётган мақолада адабйетимиздаги ҳарбий санъатимиз билан боғлиқ тасвирлардан бир чиний ҳўқоқ қилинади.

Шарқ бадиийатида масал қўллаш «ирсол ул-масал» санъати дейилади. Аммо ҳозир сўхбатимиз ушбу санъат ҳақида эмас, балки бориғна масал маъносини мазмун билан боғлиқ бир халқий «ихтиро» ҳўқусида. Минг қарғага бир кесак! Қанчалар топиб айтилган халқона ҳўқимат. Бу масални ўз маъносидида тушунаганимизда ҳам, унинг ўта ҳаётий ҳодисанинг ниҳоятда аниқ тасвири эканига ишонасиз. Минг қарғага бир кесак иргитиб кўрингчи, қарғалардан бирортаси учмай қолармикин? Бироқ бу халқона гузал ифодада кесак — кесак, қарға — қарға эмас. Булар — бир тимсол. Масалнинг кўчма маънода жуда теран ҳаётий маъни бориғи учун ҳам у халқ тилида асрдан асрга ўтиб келган. Ахир ҳаётда бир кесак билан минг қарғани хўрқитгандаг ҳўқисалар қамми дейсиз?!

Лекин Навоийнинг «Садди Искандарий» достонидида бу масал сиз бидан бизнинг етти ухлаб тушимизга кирмайдиган маънода ишлатилган. Хўш, бир кесак билан-ку минг қарғани хўрқитиш мумкин экан, одамозд минг кишини қўрқитиш ва ё маъх эттиш учун кесакка ўхшаган бир нарса ўйлаб чиқарса бўлмасмикин, унинг биттасини олиб, шўча душманини мағлуб этса?!

Бизнинг атом асримиз кишини бундай жўл ҳаёба берилмайдми. Чўнин ишонсиз! ХХI аср бўсағасида кесакка ўхшаган бир қурол билан минг одамни қўрқитиш у ёнда турсин, узи ўйлаб чиқарган ядро балосидан кўнчиликнинг қўлини тошпоямай гаранг. Ахир ҳозир ана ўшандай бир қурол билан минг ё миллион-миллион кишини эмас, бутун Ер кўрасини, ақтимолини, жънъини конотиға издан чиқариб қўйиш ҳеч гап эмас.

Хў аср шоири — Навоий бир кесак билан минг қарғанинг хўрқитганини кўраётган бўлганда, ахир айтди: «Халқ сўзи» мухбири. Мирбаҳўдр БАДАЛОВ, доцент.

Кичикинтойларга тиббий хўзмет кўчаймўқда Урганчдаги вилоят турғўхонаси неғизда ташкил этилган махсус шўба янги тузилган чақалоқларнинг соғлиғини авайлаш, уларни ҳар кил ноҳўш оқибатлардан асраб қолиш йўлида меҳнат қилади. Бу ерда чақалоқлар соғлиғини тиклайдиган бўлим очилган, хабар келиши билан ноқ қишлоқ жойларга йўлга отланишга шай бригада тузилган.

ИНГЛИЗЧАНИ БИЛАСИЗМИ? 9—10-сифларда таҳсил олаётган 50 нафар ўзбекистонлик ўқувчи янги ўқув йилини Америкада бошлайди. АҚШнинг бўлим ва тил ўрганиш бўлими «Ўзбекистон ҳамюртлик ташкилоти» ҳамюртлик таълимий ўқувчиларни танлаб олиш мақсадида, барча вилоятларда тест сновлари ўтказмоқда.

Тарихинидир минг асрлар ичра тинҳон ўзбекишм хўнгира сўзлаб бердилар. Шўх бу сўзларга ўзи ишонч ҳўсил қилиш учун Арасту билан бирга бу ерга етиб келди. Ўқирмоқ бориб, сезилди, асарлар рўст қилинди. У қандай бўлмасин, Қашмир қўйлагарларининг бу наърангига чора топилсин буюрди.

МИНГ ҚАРҒАГА БИР КЕСАК Алишер Навоий ҳаёлида яратиб, икир-чикиргача, ҳатто портлаш усули-ю, қолган барча «каромат»гача тасвирлагани орадан асрлар ўтгач ихтиро қилинди ва унга... бомба деб ном берилди...

Қорақалпоғистон янгиликлари

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Нукусда буюк аллома Абу Райҳон Бериуний таъваллудининг 1020 йиллигига бағишланган илмий-назарий конференция бўлди. Уни Ўзбекистон Фанлар академияси Қорақалпоғ бўлими билан Ажнийез номидаги Нукус давлат педа-

ЁЗУВЧИ ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАНДИ

Қўнғирот шаҳрида қорақалпоқ адабйетининг асосчиларидан бири, биринчи қорақалпоқ алифбосининг муаллифи, маърифатпарвар ёзувчи Сейфўлгабт Мажитов хотирасига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Меҳмонлар орасида адабийнинг 96

ган ва бутун умрини шу ерда ўтказган эди. Қўнғиротликлар бу атоқли ҳаётларининг хотирасига катта ҳўрмат кўрсатишди. Шаҳар қўнғилғини қарори билан шаҳарда унинг номи берилди. Хотира кечаси иштирокчилари шу мактаб жамоаси ташкил этган ёзувчи музейни зиёрат қилишди. (ҚКАА—ЎЗА).

Спорт, спорт, спорт

ЯРИМ ЙИЛЛИК ОЛИШУВДАН СЎНГ

ХОРАЗМ полвоиларининг қарийб ярим йил давом этган кураш мусобақаси яқинда поёнига етди. Унда воҳадаги ҳамма шахар ва туманларнинг барча доврўддор полвоилари иштирок этидилар. Вилоят ҳўқими энг чадаст полвоил ва голиб қанда учун махсус соврин таъсис этди. Вилоят авто-транспорт бирлашмаси, маҳаллий телевидение ва радио-эмиттеринг компанияси, ҳўсусий кишилар ҳам ўз совринларини эълон қилишди. Хўллас, вилоят шахар ва туманларнинг қандада биричиликни учун бўлган эҳтиросли боллашуварларда наминг 150 га яқин курашчи қат-

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ЙШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ ҲАМЗА НОМИДАГИ САНЪАТУШНОСИК

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ: ДОКТОРАНТУРАГА: 1. «Театр санъати» — кундузги (1). 2. «Мусиқа санъати» — кундузги (1). АСПИРАНТУРАГА: 1. «Мусиқа санъати» — кундузги (1). 2. «Театр санъати» — кундузги (1). 3. «Мезморчилик» — кундузги (1), сиртки (1).

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирилик Республика илмий педагогик кутубхонаси шу кутубхона-булим мулдир Холсоат Чориевага отаси

Тожик ЧОРИЕВнинг вафоти муносабати билан чўқур таъзия ихзор қилади.

Халқ сўзи Народное Слово TELEFONLAR: маълумот учун 33-07-48; эълонлар бўлими 32-09-25. Индекс: 64608.

Баш муҳаррир: Анвар ЖУРАБОВ ТАХРИР ҲАЯЪАТИ: Абдунаби БОЙҚУЗИЕВ, Эсирғаб БОЛИЕВ (масълул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВО-ХИДОВ, Миркамал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУХИДДИНОВ (баш муҳар-рир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (баш муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қўлаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масълул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯХЕЕВ, Паримқўл ҚОДИРОВ, Мухаммад-жон ҚОРАБОВ, Саидхўр ГУЛОМОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 19-уй. Навбатчи муҳаррир — Х. Сатторов, навбатчи — О. Раҳимов.